

síðari ár. Var þessi tillaga samþykkt með 309 atkvæðum samhljóða, einn sat hjá. Í stjórninni eiga því sæti 24 fulltrúar ríkisstjórna, 12 atvinnurekendafulltrúar og 12 verkamannafulltrúar.

9. Stytting vinnutíma.

Mál þetta var til umræðu á þingunum 1960 og 1961, en hlaut þá ekki endanlega afgreiðslu. Það var því tekið upp á ný á þinginu 1962 og var þá afgreitt í tillöguformi með 255 atkvæðum gegn 22, 48 sátu hjá.

Í tillögu þessari er lagt til við aðildarríkin að þau vinni að því að stytta vinnutíma stig af stigi án þess að kaup lækki, en markmið stofnunarinnar í þessu efni er 40 stunda vinnuvika samkvæmt samþykkt Alþjóðavinnuálagingsins frá 1935. Í tillögunni segir að þar sem vinnuvika er lengri en 48 stundir, ætti þegar í stað að færa hana niður í það mark. Síðan skyldi stytting vinnuvikunnar framkvæmd smám saman eftir möguleikum og aðstæðum í hverju landi. Þá eru í tillögunni ákvæði um undanþágur frá þessari reglu, svo og um framkvæmd hennar og eftirlit með henni.

Tillaga þessi er prentuð hér með sem fylgiskjal IV.

10. Endurskoðun samþykktar nr. 82 um félagsmálapólitík í ósjálfstæðum löndum.

Endurskoðun þessarar samþykktar var gerð til þess að hin nýstofnuðu ríki í Afríku fengju kost á því að taka sjálf afstöðu til þeirra mála, sem hún fjallar um, en þau höfðu áður verið í höndum þeirra ríkja, sem yfir þeim réðu.

Hin breytta samþykkt var afgreidd með 294 samhljóða atkvæðum, einn sat hjá. Samþykktin er prentuð hér með með fylgiskjal I.

11. Heilbrigðisráðstafanir í verzlunum og skrifstofum.

Undirbúningsumræður fóru fram um þetta mál á þinginu 1963 og var gengið frá uppkasti að samþykkt og tillögu um það. Jafnframt var samþykkt að síðari umræða færi fram á þinginu 1964.

12. Greiðslur vegna slysa við vinnu.

Þetta mál var til fyrri umræðu á þinginu 1963 og var þar gengið frá drögum að samþykkt og tillögu um það. Jafnframt var ákveðið að taka það fyrir til endanlegrar afgreiðslu á næsta þingi 1964.

Fylgiskjal I.

Samþykkt (nr. 117) um grundvallarmarkmið og reglur í félagsmálum.

Allsherjarþing Alþjóðavinnuálagstofnunarinnar, sem kom saman til 46. þings í Genf hinn 6. júní 1962 samkvæmt kvaðningu stjórnar Alþjóðavinnuálagstofnunar

hefur samþykkt ákveðnar tillögur um endurskoðun á Samþykkt um félagsmálapólitík í ósjálfstæðum löndum sérstaklega í því skyni að gera ósjálfstæðum löndum, kleift að framkvæma hana og fullgilda framvegis, en þetta var 10. mál á dagskrá þingsins;

- álítur að þessar tillögur verði að gera í formi alþjóðasamþykktar;
- álítur að efnahagsleg þróun verði að vera grundvöllur félagslegra framfara;
- álítur að allt verði að gera á fjölþjóðlegum vettvangi og meðal einstakra þjóða til þess að tryggja fjárhagslega og tæknilega aðstoð til verndar hagsmunum almennings;
- álítur að á vettvangi einstakra eða fleiri þjóða ætti að gera ráðstafanir til þess að skapa þau skilyrði fyrir viðskipti, sem efla mundu stórvirka framleiðslu og gera það mögulegt að halda uppi góðum lífskjörum;
- álítur að allt, sem mögulegt er, ætti að gera með viðeigandi ráðstöfunum, er taki til einnar eða fleiri þjóða, til eflingar framföllum í málefnum eins og heilbrigðismálum, húsnæðismálum, mannelðismálum, menntamálum, barnavernd, réttarstöðu kvenna, vinnuskilyrðum, greiðslum til kaupþega og sjálfstæðra framleiðenda, verndar farandverkamanna, félagslegu öryggi, þjónustu hins opinbera og framleiðslu almennt;
- álítur að eftir því, sem framast er unnt, ætti að leitast við að vekja áhuga almennings fyrir mótun og framkvæmd ráðstafana til framfara í félagsmálum;
- og því gerir þingið í dag hinn 22. júní 1962, eftirfarandi samþykkt, sem nefnist: Samþykkt um stefnu í félagsmálum 1962:

I. KAFLI

Almennar meginreglur.

1. gr.

- Allar áætlanir skulu fyrst og fremst miða að velferð og þroska landsmanna og uppfyllingu óska þeirra um félagslegar framfarir.
- Allar áætlanir almennara eðlis skulu gerðar með fullu tilliti til áhrifa þeirra á velferð landsmanna.

II. KAFLI

Bætt lífskjör.

2. gr.

Bætt lífskjör skulu vera höfuðmarkmið áætlana um efnahagslega þróun.

3. gr.

- Við gerð áætlana um efnahagslega þróun skulu, eftir því sem framast er unnt, gerðar ráðstafanir til þess að samræma slíka þróun heilbrigðri þróun hlutaðeigandi samfélags.
- Sérstaklega skal leitast við að komast hjá upplausn fjölskyldna og hefðbundinna félagsheilda, einkum með því að:
 - rannsaka gaumgæfilega orsakir og afleiðingar mannflutninga og að beita viðeigandi ráðstöfunum þar sem þörf gerist;
 - auka skipulagningu bæja og þorpa á landsvæðum þar sem efnahagslegar þarfir leiða til myndunar þéttbýlis;
 - koma í veg fyrir offjölgun fólks í þéttbýli;
 - bæta lífskjörin í sveitum og koma á fót viðeigandi atvinnurekstri í sveitum þar sem vinnuafli er fyrir hendi.

4. gr.

Ráðstafanir þær, sem hlutaðeigandi stjórnarvöldum ber að hafa í huga til þess að auka framleiðslugetuna og bæta lífskjör framleiðenda landbúnaðarvára, skulu fela í sér:

- a. eyðingu orsakanna til langvarandi skuldaskipta;
- b. eftirlit með framsali ræktaðs eða ræktanlegs lands til manna, sem ekki stunda landbúnað til þess að tryggja það, að slíkt framsal eigi sér einungis stað þegar það samrýmist bezt hagsmunum landsins;
- c. að með beitingu viðeigandi laga og reglugerða sé haft eftirlit með eignarétti og notkun á landi og auðlindum þess til þess að tryggja að það sé notað í fullu samræmi við hefðbundin réttindi til sem mestra hagsbóta fyrir landsmenn;
- d. eftirlit með leigumálum og vinnuskilyrðum til þess að tryggja leiguliðum og verkamönnum sem allra bezt lífskjör og sanngjarnan hluta í þeim hagsbótum, sem leiða kann af aukinni framleiðni eða bættu verðlagi;
- e. lækun á framleiðslu- og dreifingarkostnaði, eftir því sem framast er unnt og sér í lagi með stofnun og eflingu samvinnufélaga framleiðenda og neytenda og aðstoð við þau.

5. gr.

1. Gera skal ráðstafanir til þess að veita sjálfstæðum framleiðendum og launþegum skilyrði til þess að bæta lífskjör sín af sjálsdáðum og tryggja þeim lágmarkslífskjör, sem ákveðin eru á grundvelli opinberra rannsókna á lífskjörunum, sem framkvæmdar eru í samráði við aðalsamtök atvinnurekenda og verkamanna.
2. Við ákvörðun lágmarkslífskjara skal meta frumnauðsynjar verkamannafjölskyldu svo sem fæði og næringargildi þess, húsnæði, klæðnað, læknishjálp og menntun.

III. KAFLI.

Ákvæði um farandverkamenn.

6. gr.

Þegar þannig hagar til að verkamenn verða að dvelja fjarri heimilum sínum vegna vinnu sinnar, skal við ákvörðun kjara þeirra, taka tillit til eðlilegra fjölskylduþarfa þeirra.

7. gr.

Þegar vinnuafli á einu svæði er um tíma notað í þágu annars svæðis, skal stuðla að því að hluti af kaupum og sparifé yfirfærast frá vinnusvæðinu til þess svæðis, sem vinnuaflið kom frá.

8. gr.

1. Þegar vinnuafli einhvers lands er notað á landsvæði, sem lýtur annarri stjórn, skulu stjórnarvöld hlutaðeigandi ríkja — ef það er nauðsynlegt eða æskilegt — semja með sér um skipan þeirra sameiginlegu vandamála, sem koma upp í sambandi við framkvæmd ákvæða þessarar samþykktar.
2. Í slíkum samningum skal svo kveðið á að verkamenn skuli njóta verndar og hlunninda, er eigi séu lakari en þeir verkamenn njóta, sem búsettir eru í landinu, þar sem unnið er.
3. Í slíkum samningum skal kveða á um fyrirgreiðslu til handa verkamönnum um yfirfærslu hluta af kaupum og sparifé heim til þeirra.

9. gr.

Þegar verkamenn og fjölskyldur þeirra flytja frá landsvæði, þar sem framfærslukostnaður er lítill, til landssvæðis þar sem hann er hærri, skal taka tillit til hins aukna framfærslukostnaðar, sem leiðir af flutningunum.

IV. KAFLI.

Kaup verkamanna og skyld mál.

10. gr.

1. Stuðla skal að því að lágmarkslaun sé ákveðin með heildarsamningum, er gerðir séu með frjálsum viðræðum milli stéttarfélaga, er fara með umboð hlutaðeigandi verkamanna annars vegar og atvinnurekenda eða félagssamtaka þeirra hins vegar.
2. Þegar ekki eru fyrir hendi aðstæður til þess að ákvarða lágmarkslaun með heildarsamningum, skulu gerðar nauðsynlegar ráðstafanir til þess að unnt sé að ákveða þau í samráði við fulltrúa atvinnurekendanna og verkamannanna, þar með taldir fulltrúar félagssamtaka beggja aðila, ef þau eru til.
3. Nauðsynlegar ráðstafanir skulu gerðar til þess að hlutaðeigandi atvinnurekendum og verkamönnum sé tilkynnt um lágmarkskauptaxta, sem í gildi eru, og að ekki sé greitt lægra kaup, þar sem þeir taxtar gilda.
4. Nú er verkamanni, sem lágmarkskauptaxti tekur til, greitt lægra kaup en taxtinn segir til um, eftir að hann gekk í gildi, og skal honum þá rétt með lög-sókn eða á annan hátt, sem lög leyfa, að fá mismuninn greiddan, enda geri hann ráðstafanir til þess innan ákveðins frests, sem tiltekinn kann að vera í lögum eða reglugerð.

11. gr.

1. Nauðsynlegar ráðstafanir skulu gerðar til þess að tryggja skilvísa greiðslu kaups og skal atvinnurekendum skylt að halda skrá yfir kaupgreiðslur, gefa verkamönnum vottorð um kaupgreiðslur og gera aðrar viðeigandi ráðstafanir til þess að auðvelda nauðsynlegt eftirlit.
2. Kaup skal yfirleitt greitt einungis í löglegum gjaldmiðli.
3. Kaup skal yfirleitt greitt beint til hvers einstaks verkamanns.
4. Lagt skal bann við því að láta vinanda eða aðra áfenga drykki að öllu eða einhverju leyti í stað kaups, sem verkamaður hefur unnið fyrir.
5. Greiðsla kaups skal ekki fara fram í veitingahúsum eða verzlunum, nema til verkamanna, sem þar vinna.
6. Kaup skal greitt regluega á vissum fresti, sem skal ákveðinn með það fyrir augum að draga úr líkunum fyrir því að kaupþegar stofni til skulda, enda sé ekki viðtekin venja í landinu um aðra skipan og hlutaðeigandi stjórnarvald hefur sannreynt að verkamennirnir vilja viðhalda þeirri venju.
7. Þegar kaup er greitt að einhverju leyti með fæði, húsnæði, fatnaði og öðrum nauðsynjum eða þjónustu, skal þar til bært stjórnarvald gera það sem unnt er til þess að tryggja það, að slíkar greiðslur séu góðar og gildar og rétt metnar til peninga.
8. Eftir því sem framast er unnt skal sjá til þess að:
 - a. verkamönnum sé gerður kunnur réttur þeirra til kaups;
 - b. komið sé í veg fyrir óleyfilegan frádrátt á kaup; og
 - c. að takmarka fjárhæðir þær, sem dregnar eru frá kaupum vegna greiðslu í vörum eða þjónustu, við raunverulegt verðgildi slíkra greiðslna.

12. gr.

1. Hlutaðeigandi stjórnarvald skal kveða á um hámark og endurgreiðslu fyrirframgreidds kaups.
2. Hlutaðeigandi stjórnarvald skal takmarka fyrirframgreiðslu, sem greiða má verkamanni, sem hefur í hyggju að hefja vinnu. Skýra skal greinilega fyrir verkamönnum hvert er leyfilegt hámark fyrirframgreiðslu.
3. Sérhver fyrirframgreiðsla umfram það hámark, sem hlutaðeigandi stjórnar-

vald hefur ákveðið, skal vera óendurkræf að lögum, og er ekki hægt að endurheimta slíka umframgreiðslu með því að halda eftir af kaupum, sem verkamaðurinn á rétt á síðar.

13. gr.

1. Hvetja skal kaupþega og sjálfstæða framleiðendur til sjálfviljugs sparnaðar.
2. Allt, sem unnt er, skal gert til þess að vernda kaupþega og sjálfstæða framleiðendur fyrir okri, sér í lagi með ráðstöfunum, sem miða að lækkun vaxta af lánum, eftirliti með starfsemi peningalánara og með því að greiða fyrir því að menn geti fengið lánaða peninga í viðeigandi tilgangi hjá samvinnulánastofnunum eða stofnunum, sem eru undir eftirliti hlutaðeigandi stjórnarvalda.

V. KAFLI

Jafnrétti án tillits til kynþáttar, hörundslitar, kynferðis, trúarbragða, ættflokka eða aðildar að stéttarfélögum.

14. gr.

1. Það skal vera stefnumál að afmá alla mismunun meðal verkamanna vegna kynþáttar, litarháttar, kynferðis, trúarbragða, ættflokka eða aðildar að stéttarfélögum, að því er varðar:
 - a. vinnulöggjöf og samninga, sem skulu veita öllum þeim, er löglega búa eða vinna í landinu, réttlæti í efnahagslegu tilliti;
 - b. aðgang að vinnu hjá hinu opinbera og einstaklingum;
 - c. skilyrði til ráðningar og frama í starfi;
 - d. tækifæri til starfsþjálfunar;
 - e. vinnuskilyrði;
 - f. ráðstafanir vegna heilbrigði, öryggis og velferðar;
 - g. vinnuaga;
 - h. þátttöku í samningagerðum;
 - i. kaup-taxta, sem ákveðnir skulu í samræmi við grundvallarregluna um sömu laun fyrir sömu vinnu í sama fyrirtæki eða starfsemi.
2. Öllum tiltækum ráðum skal beitt til þess að minnka þann mun á kaupsaxtum, sem byggist á mismunun vegna kynþáttar, litarháttar, kynferðis, trúarbragða, ættflokka eða aðildar að stéttarfélögum. Skal það gert með því að hækka kaup-taxta hinna lægra launuðu.
3. Verkamönnum, sem ráðnir eru til vinnu utan heimalands síns, má, auk kaups, greiða bætur í peningum eða öðru til þess að mæta útgjöldum vegna þeirra sjálfra eða fjölskyldna þeirra, sem leiðir af vinnu þeirra fjarri heimilum sínum.
4. Framanskráð ákvæði þessarar greinar skulu ekki skerða þær ráðstafanir, sem hlutaðeigandi stjórnarvald kann að telja nauðsynlegt eða æskilegt að gera, vegna mæðraverndar og til þess að tryggja heilbrigði, öryggi og velferð verkakvenna.

VI KAFLI

Menntun og þjálfun.

15. gr.

1. Eftir því sem aðstæður framast leyfa, skulu sett viðeigandi ákvæði um þróun viðtækra kerfa fyrir menntun, starfsþjálfun og iðnnám til þess að búa börn og unglínga af háðum kynjum undir nýtsöm störf.
2. Með lögum eða reglugerðum skal kveða á um skólaskyldu, lágmarksaldur í vinnu og vinnukjör.
3. Til þess að börnin geti hagnýtt sér möguleika til náms og til þess að aukning þessara möguleika sé ekki hindruð af eftirspurn eftir börnum í vinnu, skal

banna vinnu barna á skólaskyldualdri á skólatíma á landsvæðum þar sem séð er fyrir námsmöguleikum, er hæfa meiri hluta barna á skólaskyldualdri.

16. gr.

1. Til þess að tryggja mikla framleiðni með þróun faglærðs vinnuafis, skal sjá fyrir þjálfun í nýrri framleiðslutækni þar sem það á við.
2. Slík þjálfun skal skipulögð af hlutaðeigandi stjórnarvöldum eða undir umsjá þeirra í samráði við samtök atvinnurekenda og verkamanna bæði í landinu, sem nemarnir koma frá, og landinu þar sem þjálfun fer fram.

VII. KAFLI

Lokaákvæði.

17. gr.

Formlegar fullgildingar á þessari samþykkt skulu sendar framkvæmdastjóra Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar til skráningar.

18. gr.

1. Þessi samþykkt skal einungis bindandi fyrir þau aðildarríki Alþjóðavinnu-málastofnunarinnar, sem hafa látið framkvæmdastjóran skrá fullgildingar sínar.
2. Hún gengur í gildi tólf mánuðum eftir að fullgildingar tveggja aðildarríkja hafa verað skráðar hjá framkvæmdastjóranum.
3. Síðan gengur þessi samþykkt í gildi, að því er snertir hvert aðildarríki, tólf mánuðum eftir að fullgilding þess hefur verið skráð.

19. gr.

Gildistaka þessarar samþykktar skal hvorki hafa í för með sér ipso jure uppsögn samþykkarinnar um félagsmálapólitik í ósjálfstæðum löndum 1947, þar sem hún er í gildi, né útiloka síðari fullgildingar á henni.

20. gr.

1. Aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa, getur sagt henni upp að liðnum tíu árum frá fyrstu gildistöku hennar. Tilkynningu um uppsögn skal senda framkvæmdastjóra Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar til skrásetningar. Slík uppsögn öðlast ekki gildi fyrr en ár er liðið frá skrásetningardegi hennar.
2. Hvert það aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa, en notfærir sér ekki innan árs frá lokum tíu ára tímabilsins, sem um getur í fyrri tölulið, rétt þann til uppsagnar, sem kveðið er á um í þessari grein, skal bundið af henni í annað tíu ára tímabil og síðan getur það sagt þessari samþykkt upp að loknu hverju tíu ára tímabili í samræmi við ákvæði þessarar greinar.

21. gr.

1. Framkvæmdastjóri Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar skal tilkynna öllum aðildarríkjum Alþjóðavinnu-málastofnunarinnar skráningu allra fullgilinga og uppsagna sem aðildarríki stofnunarinnar hafa sent honum.
2. Þegar framkvæmdastjórinn tilkynnir aðildarríkjum stofnunarinnar skrásetningu annarrar fullgildingarinnar, sem honum berst, skal hann vekja athygli þeirra á, hvaða dag samþykktin gangi í gildi.

22. gr.

Framkvæmdastjóri Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar skal senda aðalritara Sameinuðu þjóðanna til skráningar samkvæmt 102. grein sáttmála Sameinuðu þjóð-

anna, allar upplýsingar um fullgildingar og uppsagnir, sem hann hefur skrásett í samræmi við ákvæði undanfarandi greina.

23. gr.

Þegar stjórn Alþjóðavinnuáskrifstofunnar kann að álita það nauðsynlegt, skal hún leggja fyrir Allsherjarþingið skýrslu um framkvæmd þessarar samþykktar og athuga jafnframt, hvort æskilegt sé að setja á dagskrá þingsins breytingar á henni allri eða hluta hennar.

24. gr.

1. Ef þingið gerir nýja samþykkt, sem breytir þessari samþykkt að meira eða minna leyti og sú samþykkt mælir ekki fyrir á annan veg, þá skal:
 - a. fullgilding aðildarríkis á hinni nýju samþykkt ipso jure hafa í för með sér tafarlausu uppsögn þessarar samþykktar, hvað sem ákvæðum 20. gr. hér að framan líður, ef hin nýja samþykkt öðlast gildi og þá frá þeim tíma er það gerðist;
 - b. aðildarríkjum ekki heimilt að fullgilda þessa samþykkt, eftir að hin nýja samþykkt gekk í gildi.
2. Þessi samþykkt skal, hvað sem öðru líður, halda gildi sínu eins og hún er að formi og efni hvað snertir þau aðildarríki, sem hafa fullgilt hana, en ekki hina nýju samþykkt.

25. gr.

Hinn enski og franski texti þessarar samþykktar eru jafngildir.

Fylgiskjal II.

Samþykkt (nr. 118) um jafnrétti innlendra og erlendra manna til almannatrygginga.

Allsherjarþing Alþjóðavinnuáskrifstofunnar, sem kom saman til 46. þings í Genf hinn 6. júní 1962 samkvæmt kvaðningu stjórnar Alþjóðavinnuáskrifstofunnar hefur samþykkt ákveðnar tillögur um jafnrétti innlendra og erlendra manna til almannatrygginga, en þetta var 5. mál á dagskrá þingsins og þar sem þingið hefur ákveðið að tillögur þessar skuli vera í formi alþjóðasamþykktar, gerir það í dag, hinn 28. júní 1962 eftirfarandi samþykkt, sem nefnist Samþykkt um jafnrétti (almannatryggingar) 1962:

1. gr.

Í þessari samþykkt hafa eftirtalin orð þær merkingar, sem hér greinir:

- a. Orðið „löggjöf“ tekur til hvers konar reglna um almannatryggingar auk laga og reglugerða.
- b. Orðið „styrkir“ tekur til hvers konar styrkja og lífeyris ásamt viðbótum og hækkunum.
- c. Orðin „styrkir veittir samkvæmt ákvæðum til bráðabirgða“ merkja annað hvort styrki, sem veittir eru fólki, sem náð hefur tilteknum aldri þegar viðkomandi löggjöf gekk í gildi, eða styrki, sem veittir eru sem bráðabirgðaráðstöfun á grundvelli atvika, sem skeð hafa eða réttindavinnslutíma, sem menn hafa áunnið sér utan núverandi landamæra aðildarríkis.
- d. Orðið „dánarbætur“ merkir sérhverja eingreiðslu, sem greidd er vegna dauða.
- e. Orðið „aðsetur“ merkir venjulegt aðsetur.
- f. Orðið „ákveðið“ merkir ákveðið í eða samkvæmt löggjöf eins og hún er skilgreind í staflið a. hér að framan.
- g. Orðið „flóttamaður“ hefur þá merkingu, sem því er gefin í 1. gr. samþykktarinnar um stöðu flóttamanna frá 28. júlí 1951.